

# BOYA ÜRETİM VE KONTROL ELEMANI

---

## TANIM

Boya üretimi esnasında numune alarak, fiziksel kontrollerini yapan, boyanın uygulama öncesi ve uygulama sonrası performans özelliklerini test edebilen, boya reçetesine göre model boya üretimini gerçekleştirebilen, üretilen boyaları farklı yüzeylere uygulayabilen, boyaların depolanmasını, korunmasını ve sevkiyatını sağlayabilen kişidir.

---

## A-GÖREVLER

İş süreçlerinde, iş sağlığı ve güvenliği kurallarına, çevre koruma düzenlemelerine, mesleğin verimlilik ve kalite gerekliliklerine uygun olarak;

- İş organizasyonu yapar,
- Boya imalatında kullanılan ham maddeleri depolar, kontrol eder,
- Boya imalat atölyelerinde tekniğine uygun olarak ham madde testini yapar,
- Laboratuarlarda örnek alma yöntemlerine göre numune alır,
- Reçeteye uygun model ürün üretimi gerçekleştirir,
- Ara ve son kontrol yapar, boyanın uygulama öncesi ve uygulama sonrası performans özelliklerini test eder,
- Makinelerin periyodik bakımlarını yapar,
- Bilgi ve deneyimlerini birlikte çalıştığı kişilere aktarır,
- Doğal kaynakları tasarruflu ve verimli bir şekilde kullanır,
- Çözelti hazırlar, laboratuvarında kalite testlerini yapar, renk oluşturur, renk ayarı ve renk analizlerini yapar,
- Ürünün ham halden mamul hale gelinceye kadar geçirdiği prosesleri dikkate alarak standartlara uygun boya üretimini gerçekleştirir,
- Üretimden sonra tekniğine göre boyaların depolanmasını, korunmasını ve sevkiyatını sağlar,
- Tüm üretim safhalarında oluşan atıkların ilgili yönetmeliklere göre sınıflandırılmasını ve sevk edilmesini sağlar,
- Boyanın yüzeye uygulanmasından sonra, sorun varsa sorunun sebebini bulur ve soruna çözüm üretir,
- Üretim fabrikalarında gerekli olan teknolojik gelişmeleri takip eder ve mesleki eğitim faaliyetlerine katılır,
- Mesleki gelişim faaliyetlerinde bulunur.

# BOYA ÜRETİM VE KONTROL ELEMANI

---

## A-GÖREVLER

### KULLANILAN ARAÇ GEREÇ VE EKİPMAN

- İşçi sağlığında kullanılan kişisel koruyucu malzemeler (maske, başlık, eldiven, kulaklık, krem)
- Basınçlı hava için kompresör, su tutucu ve yağlayıcı şartlandırıcılar, hava hortumları, basınç gösterge saatleri ve bunların elemanları,
- Boya kazanları, renk-ayar aydınlatma cihazları, boya pompaları, katkı maddeleri, dolum makineleri, renklendirici cihazı, bilgisayar ve hesap makineleri, teraziler, sayaçlar, el aletleri, boyanın hazırlanması için miks makinesi ve karıştırıcı sistemi, ölçü kapları, çubukları,
- Spatula, zımpara ve zımpara takozları, zımpara motorları, hava tabancaları, elektrikli toz toplayıcı, ısıtıcılar, çeşitli fırçalar, rulo, metre, çekiç, kerpeten, tornavida, toz fırçası, macun küreği ve spatulası, boyacı merdiveni, eldiven, maske, süzgeç, boya hazırlama kapları, karıştırma çubukları gibi boyacıda bulunması gerekli aletler, sistre ve diğer yardımcı gereçler,
- Boya tabancaları, boya atma kabinleri, boyalar, koruyucu folyolar, test cihazı ve kalite kontrol aletleri.

# BOYA ÜRETİMİ VE KONTROL ELEMANI

---

## B-MESLEĞİN GEREKTİRDİĞİ GENEL ÖZELLİKLER

Boya Üretim ve Kontrol Elemanı olmak isteyenlerin,

- Kimyaya ilgi duyan ve bu alanda başarılı,
  - Kokudan rahatsız olmayan,
  - Şekil ve uzay ilişkilerini algılayabilme yeteneğine sahip,
  - El becerisi olan,
  - Dikkatli, disiplinli ve sabırlı,
  - Renkleri ayırt edebilen,
  - İnce ayrıntıları algılayan,
  - Yönergeye uyabilen,
  - Kimyasallara karşı alerjisi olmayan,
  - Astım, bronşit hastalıkları olmayan,
  - Ekip çalışmasına yatkın,
- kişiler olmaları gerekir.

## C- ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Boya Üretim ve Kontrol Elemanın çalıştığı yerler boya ürünlerinin üretiminin yapıldığı yerlerdir. Genelde tozlu, gürültülü, kokulu ve kimyasal maddeler bulunur. Çalışma ortamı nemli, buhar ve dumanın fazla olduğu, maskesiz çalışmanın tehlikeli olduğu, boya malzemeleri ile kirlenmiş, sıcak ve kokulu olabilir. Bu gibi işyerlerinde planlama ve koordinasyon en üst düzeydedir. Yanıcı, parlayıcı ve patlayıcı malzemeler bulunduğu için iş sağlığı ve güvenliği önceliklidir. Meslektaşları, amirleri, astları, müşteri ve ilgili kişilerle iletişim halindedirler.

Kimyasal maddelerden korunmak amacıyla kişisel koruyucu donanım kullanılır. Uygun olmayan küçük ölçekli boya üretim işletmelerinde kimyasal maddelere maruz kalma ve solunum yolu rahatsızlıklarına yakalanma riski bulunmaktadır.

# BOYA ÜRETİM VE KONTROL ELEMANI

## D- MESLEK EĞİTİMİ

### MESLEK EĞİTİMİNİN VERİLDİĞİ YERLER

Mesleğin eğitimi yeterli sayıda müracaat olması durumunda mesleki eğitim merkezlerinin Kimya Teknolojisi alanı “Boya Üretimi ve Kontrolü ” dalında kalfalık ve ustalık eğitimleri verilmektedir.

### MESLEK EĞİTİMİNE GİRİŞ KOŞULLARI

Çıraklık eğitimine başlayabilmek için;

- En az ortaokul mezunu olup zorunlu eğitim çağında olanlar eğitim seviyelerine uygun olarak düzenlenecek mesleki eğitim programlarına göre çıraklık eğitimine alınabilir.
- Kayıt yaptıracak öğrencilerin sağlık durumlarının ilgili mesleğin öğrenimine elverişli olması gerekir. Bu durum, programın özelliğine göre gerektiğinde, sağlık/sağlık kurulu raporuyla belgelendirilir.
- 14 yaşını doldurmuş olmak,
- Eğitim görmek istediği meslekte bir işyeri bulmak ve işvereni ile çıraklık sözleşmesi imzalamak gerekmektedir.

### EĞİTİMİN SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Mesleğinin eğitim süresi ilköğretimden sonra 4 yıldır. Eğitimin 3 yılı kalfalık, 1 yılı ustalık eğitimidir.

Mesleğin seçimi 9. sınıfta yapılır. Ortak genel kültür dersleri ve meslek dersleri her sınıf seviyesinde verilmektedir.

Eğitim haftada 1 gün mesleki eğitim merkezlerinde, 4 gün çıraklık sözleşmesi yapılan işyerlerinde verilmektedir.

Çıraklık ve mesleki eğitim kapsamında ders programı genel bilgi dersleri ile meslek bilgisi derslerinden oluşmaktadır.

Teorik olarak verilen bilgilerin yanında, işyerinde de usta öğreticinin gözetimi altında pratik çalışması yapılmaktadır.

### EĞİTİM SONUNDA ALINAN BELGE-DİPLOMA

Meslek eğitiminin 11. sınıfını başarı ile tamamlayanlara kalfalık belgesi, 12. sınıfı başarı ile tamamlayanlara ise ustalık belgesi verilir. Fark derslerini tamamladıkları takdirde meslek lisesi diploması ve mesleğiyle ilgili işyeri açma belgesi alırlar.

## BOYA ÜRETİM VE KONTROL ELEMANI

---

### E- ÇALIŞMA ALANLARI VE İŞ BULMA OLANAKLARI

Boya üretimi ve kontrolü yapan her türlü kamu ve özel sektöre ait işletmelerde görev alabilirler. Boya Üretimi ve Kontrolü Elemanı otomobil servislerinin boyama atölyelerinde, tekstil sektörünün boya ile ilgili alanlarında değişik kadro ile çalışabilirler.

### F- EĞİTİM SÜRESİNCE VE EĞİTİM SONRASI KAZANÇ

#### EĞİTİM SÜRESİNCE

- 3308 sayılı “Mesleki Eğitim Kanunu” gereğince, işletmelerde mesleki eğitim gören öğrencilere asgari ücretin net tutarının; yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 30’undan, yirmiden az personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 15’inden, aday çırak ve çırağa yaşına uygun asgari ücretin yüzde 30’undan, kalfalık yeterliğini kazanan mesleki eğitim merkezi 12’nci sınıf öğrencilerine asgari ücretin yüzde 50’sinden aşağı olmamak üzere ücret ödenir.
- Eğitim gören öğrencilerin iş kazası ve meslek hastalıkları ile ilgili sigorta primleri devletçe karşılanır.
- Öğrenciler, mesleki eğitim yaptıkları işletmelerin sosyal imkânlarından faydalanır.

#### EĞİTİM SONRASI

Ücret firma büyüklüğüne bağlı olarak değişiklik göstermekle beraber işe başlayışta asgari ücretin biraz üzerinde bir kazanç elde edilmektedir. Mesleki deneyime, işteki pozisyona, çalışılan yerin yapısı ve büyüklüğüne göre ücrette artış olabilmektedir.

## BOYA ÜRETİM VE KONTROL ELEMANI

---

### G- MESLEKTE İLERLEME

#### MESLEKİ EĞİTİMDE İLERLEME

Mesleki Eğitim Merkezinden diploma alarak mezun olanlara, alanın/bölümün devamı niteliğinde olan ve YKS Kılavuzunda belirtilen yükseköğretim (ön lisans/lisans) programlarını tercih ettikleri takdirde ek puan verilmektedir.

Ayrıca mezunlar, yükseköğretime giriş sınavlarında başarılı oldukları takdirde, YKS Kılavuzunda belirtilen programlara yerleştirilebilirler.

Çeşitli eğitim ve kurslara katılarak mesleki bilgi ve beceriler artırılabilir.

#### İŞ HAYATINDA İLERLEME

Boya Üretimi ve Uygulama Elemanı çalıştıkları kurum, kuruluş ve işletmelerde ustabaşı, şef olabilirler.

#### BENZER MESLEKLER.

- Sanayi Boyacılığı ve Üretim Teknisyeni,
- Oto Boyacısı.

# BOYA ÜRETİM VE KONTROL ELEMANI

## H – EK BİLGİLER

### I- KAYNAKÇA

- Meslek elemanları,
- Meslek lisesi öğretmenleri,
- 3308 sayılı “Mesleki Eğitim Kanunu”,
- Meslekî ve Teknik Eğitim Yönetmeliği,
- Millî Eğitim Bakanlığı Orta Öğretim Kurumları Sınıf Geçme ve Sınav Yönetmeliği,
- Uluslararası Standart Meslek Sınıflaması-ISCO 08,
- Meslek Danışma Komisyonu (MEDAK) üyesi kuruluşlar.

### İ -AYRINTILI BİLGİ İÇİN

- İlgili eğitim kurumları,
- <https://kariyerkapisi.cbiko.gov.tr/>,
- Türkiye İş Kurumu web sayfası [www.iskur.gov.tr](http://www.iskur.gov.tr),
- Mesleğim Hayatım web sitesi <https://meslegimhayatim.meb.gov.tr/>,
- T.C. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı <http://www.osym.gov.tr/>,
- Bünyesinde “Meslek Bilgi Merkezi” Bulunan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri/Hizmet Merkezleri.

**Bu dosya meslek seçme aşamasında olan gençleri bilgilendirme amaçlı olup, meslek mensupları, işyerleri, mesleğin eğitim yerleri ve meslek odalarından bilgi alınarak oluşturulmuştur**